

#Bezpieczeństwo

Kosiarki elektryczne i spalinowe

Raport Inspekcji Handlowej

Kto, co i kiedy?

4 wojewódzkie inspektoraty IH w Białymstoku, Krakowie, Poznaniu i Warszawie, od kwietnia do maja 2024 r. sprawdziły oznakowanie **8 modeli kosiarek – 4 elektrycznych i 4 spalinowych.**

Wszystkie modele kosiarek zostały zweryfikowane w laboratorium – eksperci zbadali parametry wpływające na ich bezpieczne użytkowanie.

Kto, co i kiedy?

Sprawdziliśmy sprzedawcę hurtowego, a także sklepy detaliczne, w tym wielkopowierzchniowe. Wśród objętych kontrolą wyrobów **5** pochodziło z **Chin**, **2** z **Polski**, **1** z **Niemiec**.

Tło kontroli

Prezes UOKiK wraz z Inspekcją Handlową dba o to, by w ręce konsumentów trafiały **tylko produkty zgodne z wymaganiami**.

Planując kontrole, Prezes UOKiK uwzględnia zarówno sezonowość produktów na danym rynku, jak również ich powszechność i popularność. Kosiarki to łatwe w obsłudze maszyny do pielęgnowania trawnika, użytkowane zwłaszcza w sezonie wiosennym i letnim. Na rynku dostępnych jest wiele modeli, które konsument może dostosować do swoich potrzeb ze względu na wielkość ogrodu, rodzaj zasilania, moc czy system koszenia.

Przedsiębiorców typujemy na podstawie monitoringu własnego. Uwzględniamy też sygnały medialne, informacje od konsumentów i przedsiębiorców.

W jednym przypadku badania laboratoryjne potwierdziły wcześniejszą skargę konsumenta na wadliwe produkty oferowane przez przedsiębiorcę.

Rozporządzenie Ministra Gospodarki z 21 października 2008 r.
ws. zasadniczych wymagań dla maszyn

Oznakowanie, wymagania formalne

Inspektorzy zweryfikowali, czy kosiarki posiadają:

- prawidłowe oznakowanie CE,
- dane identyfikujące produkt (np. model, rok budowy) oraz producenta/importera,
- prawidłową deklarację zgodności,
- prawidłowo sporządzoną instrukcję, zawierającą informacje warunkujące bezpieczne użytkowanie (np. sposób montażu ostrza, postępowanie z przewodami zasilającymi, rodzaj paliwa).

Wyniki kontroli oznakowania i wymagań formalnych

Na 8 modeli kosiarek w **3 stwierdzono nieprawidłowości**.
W 2 z nich – więcej niż jedną.

- ✘ 3 przypadki – nieprawidłowa instrukcja, np. brak informacji określających bezpieczne warunki transportu i przenoszenia maszyny, brak informacji o masie maszyny.
- ✘ 1 przypadek – nieprawidłowa deklaracja zgodności.
- ✘ 1 przypadek – brak oznaczeń dot. mocy nominalnej bezpośrednio na wyrobie.

Efekt: Brak wymaganych informacji może skutkować uszkodzeniem kosiarki i wypadkiem. Natomiast nieprawidłowa deklaracja zgodności oznacza brak dowodów, że maszyna spełnia obowiązujące wymagania.

Podstawa prawna

Sprawdziliśmy zgodność z wybranymi punktami norm:

- Kosiarki elektryczne – PN-EN 60335-1:2012 Elektryczny sprzęt do użytku domowego i podobnego -- Bezpieczeństwo użytkowania -- Część 1: Wymagania ogólne oraz PN-EN 60335-2-77:2010 Bezpieczeństwo elektrycznego sprzętu do użytku domowego i podobnego -- Część 2-77: Wymagania szczegółowe dotyczące elektrycznych kosiarek trawnikowych, obsługiwanych przez operatora pieszego.
- Kosiarki spalinowe – PN-EN ISO 5395-1:2014-02 Maszyny ogrodnicze -- Wymagania bezpieczeństwa dla kosiarek trawnikowych z silnikiem spalinowym -- Część 1: Terminologia i badania wspólne oraz PN-EN ISO 5395-2:2014-02 Maszyny ogrodnicze -- Wymagania bezpieczeństwa dla kosiarek trawnikowych z silnikiem spalinowym -- Część 2: Kosiarki trawnikowe prowadzone przez operatora idącego.

Badania laboratoryjne

Sprawdziliśmy kosiarki pod kątem:

- ochrony przed dostępem do części pod napięciem,
- stateczności,
- ochrony stopy,
- czasu zatrzymania elementów tnących,
- wyrzutu przedmiotów.

Parametry te są istotne z uwagi na bezpieczeństwo użytkownika, nieprawidłowości w ich zakresie wiążą się z ryzykiem porażenia prądem lub odniesienia obrażeń.

Wyniki badań laboratoryjnych

Na 8 modeli **kosiarek** zostały zakwestionowane **3** – 1 kosiarka elektryczna i 2 spalinowe.

Kosiarka elektryczna – dostęp do części izolowanej izolacją podstawową oraz przekroczony dopuszczalny czas zatrzymania elementu tnącego.

Efekt: Zagrożenie porażenia prądem oraz ryzyko zranienia w przypadku kontaktu z obracającymi się elementami tnącymi kosiarki.

Wyniki badań laboratoryjnych

Kosiarka spalinowa – negatywny wynik badania wyrzutu przedmiotu dla kosiarki pracującej z koszem.

Efekt: zagrożenie zranienia w przypadku uderzenia użytkownika przez przedmioty wydostające się spod pracującej kosiarki.

Kosiarka spalinowa – negatywny wynik badania w zakresie kontaktu stopy z elementem tnącym z tyłu kosiarki, wyrzutu przedmiotu dla kosiarki pracującej bez kosza oraz przekroczony dopuszczalny czas zatrzymania elementu tnącego.

Efekt: Zagrożenie zranienia w przypadku kontaktu z obracającymi się elementami tnącymi kosiarki lub uderzenie użytkownika przez przedmioty wydostające się spod pracującej kosiarki.

Wyniki kontroli

Na **8** modeli kosiarek spalinowych i elektrycznych **4 zostały zakwestionowane**.

Wyłącznie pod kątem zastosowanych rozwiązań konstrukcyjnych zakwestionowaliśmy **1** kosiarkę (spalinową).

W **2** wyrobach (1 kosiarka spalinowa, 1 elektryczna) odnotowaliśmy zarówno niezgodności formalne, jak i konstrukcyjne.

Efekty kontroli

W **1** przypadku, w którym stwierdzono wyłącznie niezgodności formalne, **przedsiębiorca podjął działania naprawcze.**

3 przypadki, w których znaleźliśmy niezgodności formalne i konstrukcyjne, mogą zakończyć się **wszczęciem postępowania administracyjnego i nakazami wycofania kosiarek z obrotu.**

We wszystkich **4** zakwestionowanych przypadkach do organów ścigania zostaną skierowane **zawiadomienia w celu nałożenia grzywny za wprowadzenie niebezpiecznego produktu do obrotu.**

Porady dla przedsiębiorców

- Kupuj od sprawdzonych dostawców.
- Sprawdzaj prawidłowość oznakowania CE.
- Weryfikuj, czy producent sporządził dla maszyny deklarację zgodności, dołączył instrukcję i umieścił wymagane oznakowanie (np. nazwa i adres producenta, oznaczenie serii lub typu maszyny, ostrzeżenia).
- Znaj i wypełniaj swoje obowiązki jako producent/importer lub upoważniony przedstawiciel w zakresie oznakowania i zapewnienia bezpieczeństwa kosiarki.

Porady dla przedsiębiorców

- Wprowadzenie do obrotu niebezpiecznych maszyn podlega karze grzywny nakładanej przez sąd.
- Niebezpieczny produkt zgłaszany jest przez UOKiK do unijnego systemu **Safety Gate RAPEX**, by nie trafił w ręce europejskich konsumentów.

Porady dla konsumentów

Sprawdź, czy na maszynie są – naniesione w sposób widoczny, czytelny i trwałe:

- nazwa i adres producenta,
- oznaczenie serii lub typu,
- informacje niezbędne do bezpiecznego użytkowania, np. o konieczności stosowania środków ochrony indywidualnej (przeciwpoślizgowe obuwie nieodkrywające stopy).

Porady dla konsumentów

Upewnij się, że do kosiarki jest dołączona **instrukcja obsługi w języku polskim**. Dokument powinien zawierać m.in.:

- informacje ułatwiające konserwację, np. o sposobie czyszczenia i wymiany ostrzy, rodzaju wymaganego paliwa,
- przewidywane zastosowanie urządzenia,
- instrukcję dotyczącą montażu, demontażu i regulacji,
- powtórzenie informacji zamieszczonych w oznakowaniu na maszynie, co daje pewność, że instrukcja dotyczy kosiarki, którą kupiliśmy.

Sprawdź także, czy kosiarka ma **znak CE**. To deklaracja producenta, że wyrób spełnia odpowiednie wymagania unijne. Powinien on być umieszczony w sposób widoczny, czytelny i trwały na maszynie.

Porady dla konsumentów

Przy wyborze kosiarki podstawowym kryterium jest powierzchnia koszonego terenu. **Do 500 m² lepiej sprawdzi się kosiarka elektryczna, spalinowe zaleca się w przypadku powierzchni z przedziału 500–2000 m².**

Kosiarka zbyt słaba pod względem mocy będzie pracowała zbyt długo z maksymalnym obciążeniem, co może stać się przyczyną przedwczesnego zużycia. Jednocześnie jej używanie będzie bardziej męczące dla operatora.

Przed rozpoczęciem pracy należy **przygotować koszony teren** – usunąć większe kamienie, szyszki, zabawki pozostawione przez dzieci i inne rzeczy, które mogą stanowić zagrożenie, gdyż uderzone przez ostrze mogą zostać wyrzucone spod osłony kosiarki z dużą prędkością, powodując obrażenia ciała, także osób trzecich.

Porady dla konsumentów

Jeśli zauważysz nieprawidłowości, o których wspominaliśmy w raporcie – poinformuj o tym producenta lub importera (dystributora) oraz **Inspekcję Handlową** z Twojego województwa.

Sprawdź również ogłoszenia publikowane na stronie **uokik.gov.pl/bip/ogloszenia-o-produktach-niebezpiecznych** i postępuj zgodnie z zawartymi tam wskazówkami.

Na skróty

Zakwestionowaliśmy 4 na 8 modeli kosiarek

Oznakowanie i instrukcja → **3 modele z nieprawidłowościami**

Badania laboratoryjne → **3 modele z wadami konstrukcyjnymi**

Zescreenuj i podaj dalej!

Listę skontrolowanych produktów
znajdziesz w osobnym
dokumencie na [**uokik.gov.pl**](https://uokik.gov.pl)

